

ZESTIENHONDERD TWEENZESTIG-
NEGENTIENHONDERD TWEENZESTIG

Op 14 juli j.l. was het 300 jaar geleden dat de Duitse Orde weer in het onbetwiste bezit van het dorp Gemert kwam.

Bij de herdenking van dit feit kan men niet beter doen dan de toenmalige toestand bestuderen, om te begrijpen wat het herstel van de Duitse Orde toen betekende. De betekenis lag voor de Gemertsen meer op godsdienstig dan op staatkundig terrein, wat begrijpelijk wordt, als men in de "Algemene Geschiedenis der Nederlanden" deel V leest, dat in Holland teleurgestelde predikanten vaak hun luid beklag deden bij de Staten over de onwil van het landvolk, dat in grote menigten ver weg trok om zwervende katholieke priesters te horen. In Gelderland droeg de protestantisering in haar oorsprong duidelijk 't karakter van een opdringen tegen de volhardend kenbaar gemaakte overtuiging van de bevolking. Over den Bosch en de meierij lezen we, dat daar pas na 1648 de protestantse hervorming leidde tot het onteigenen van kerken en pastorieën met hun fondsen. En dan te weten dat de protestantse gemeente die de kerk kreeg toegewezen, vaak na anderhalve eeuw nog geen enkel belijdend lid had. Dat de Gemertsen geen behoefte hadden aan de nieuwe godsdienstige praktijk bleek duidelijk toen op 25 oktober 1648 een dominee zou gaan preken in Gemert. Men weigerde niet alleen de klok te luiden voor de dienst maar men had zelfs de klokkentouwen afgesneden of boven vastgemaakt. De preekstoel was "scherp" gezet, en toen de predikant zou spreken, werd hem dit onmogelijk gemaakt. Een en ander doet wel begrijpen waarom men feest vierde, toen Gemert weer onafhankelijk werd. Later moest de Duitse Orde vertrekken, einde 18e eeuw, maar toen was er een nieuwe tijd aangebroken en dat vertrek paste in die nieuwe tijd.

Martien van der Wijst